

Kosovo: Misija UN suocena sa ozbiljnim izazovom

Author: [Arben Qirezi](#)

Posle hapsenja bivskih albanskih pobunjenickih vodja, narasta neraspolozenje prema administraciji UN.

Odnosi izmedju kosovskih Albanaca i medjunarodnih mirovnih snaga dostigli su najnizu tacku posle hapsenja istaknutih pripadnika bivse Oslobodilacke vojske Kosova, OVK.

Ova hapsenja dodatno su podstakla sumnje Albanaca u planove medjunarodne zajednice za konacni status Kosova i iznedrila prve jasne nagovestaje politicke kampanje usmerene protiv Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu, UNMIK.

Bivsi komandant OVK Ramus Haradinaj, poslanik u pokrajinskom parlamentu i predsednik Saveza za buducnost Kosova - koalicionog partnera u kosovskoj vladi - optuzen je prosle nedelje za navodnu umesanost u oruzani obracun sa jednom albanskom porodicom u Decanima u avgustu 2000. godine.

Njegov brat Daut Haradinaj i Rustem Mustafa-Remi - obojica nekada kljucni lideri Kosovskog zastitnog korpusa, KZK - uhapseni su u junu i avgustu ove godine pod sumnjom da su odgovorni za mucenja, ubistva i nezakonito pritvaranje nekih kosovskih Albanaca tokom rata 1999. godine.

Protesti kosovskih Albanaca u kojima se zahtevalo pustanje na slobodu bivskih pripadnika OVK kulminirali su proslog cetvrtka sukobima izmedju demonstranata s jedne, i UNMIK policije i vojnika KFOR-a s druge strane. Do sukoba je doslo kada su demonstranti pokusali da uklone barikade sa glavne saobraćajnice u Decanima.

Tom prilikom ranjena su pedeset i dva civila, jedanaest policajaca i tri vojnika. Sve losija situacija navela je KFOR da preduzme dodatne mere bezbednosti radi zastite svog ljudstva na terenu.

Proteste kosovskih Albanaca osudili su, izmedju ostalih, Evropska unija, Sjedinjene Americke Drzave i Nemacka.

Kada su medjunarodne trupe pod vodjstvom NATO-a dosle na Kosovo u junu 1999. godine posle povlacenja srpskih snaga, albanska vecina u pokrajini ih je docekala kao oslobodioce, ne sumnjajuci da njihov dolazak predstavlja prelaznu etapu na putu ka nezavisnosti.

Mada je jos uvek formalno deo Jugoslavije, Kosovo je postalo protektorat Ujedinjenih nacija prema rezoluciji Saveta bezbednosti 1244. Konacni status pokrajine jos uvek je predmet intenzivnih spekulacija i kontroverzi.

Nasilje u Decanima, samo po sebi, ne bi zasluživalo posebnu paznju da nema politicke pozadine oko ovog novog sukoba.

Kosovska vlada, na cijem celu je Bajram Redzepe - jos jedan bivsi gerilac i clan Demokratske partije Kosova, PDK - izdala je u ponedeljak saopstenje u kome se uhapseni bivsi pripadnici OVK nazivaju "politickim zatvorenicima".

"Svako ko misli da ce ova hapsenja disciplinovati lica koja su vodila rat za slobodu Kosova, a danas su angazovani telom i dusom u borbi za nezavisnost i demokratizaciju Kosova, se vara", izjavio je Redzepi.

Ministri iz redova Demokratskog saveza Kosova, DSK, Ibrahima Rugove uskratili su podrsku ovakvom stavu vlade, jer Rugovina stranka pokusava da izbegne konfrontaciju sa medjunarodnom zajednicom.

Predsednik PDK Hasim Taci zatražio je od svojih pristalica da se ne sukobljavaju sa pripadnicima mirovnih snaga, dodajuci da "se ne sme zaboraviti pomoc NATO-a pri oslobadjanju Kosova".

Redzepi i predsednik pokrajinske skupstine Nedzat Daci pozvali su demonstrante da odmah okoncaju proteste.

Politicka kampanja, kojom se medjunarodna administracija nastoji optuziti za pokusaj ponovnog uspostavljanja srpske kontrole nad Kosovom, upravo je u toku. Oni koji su ukljuceni u ovu kampanju strahuju da bi sledeci korak mogao biti povratak Vojske Jugoslavije, VJ, i srpske policije na Kosovo.

Dnevni listovi bliski bivsim krugovima OVK, kao sto su "Epoka e Re" i "24 Ore", iznose tvrdnje da UNMIK sprovodi jedan oblik diktature slican onome kojim se sluzio bivsi jugoslovenski predsednik Slobodan Milosevic izmedju 1989. i 1999. godine.

Njihov je stav da medjunarodna zajednica, u pokusaju da devalvira teznju Kosova za nezavisnoscu, poredi borbu za slobodu Oslobođilacke vojske Kosova, OVK, sa zlocinima koje su pocinile srpske snage.

Cak je i dnevni list "Bota Sot", blizak DSK, gnevno reagovao na hapsenja Remija i Ramusa Haradinaja, uprkos Rugovinom apelu da sve prepusti sudskim organima.

Uveravanja zvanicnika UNMIK-a da se krivicno gone pojedinci, pri cemu cilj nisu pripadnici Kosovskog zastitnog korpusa, KZK, ili raspustene OVK, tesko da ce ubediti kosovsku javnost koja je preplavljena propagandom.

Kosovski Albanci su ispoljili ozbiljnu zabrinutost za konacni status medjunarodnog protektorata u decembru proste godine kada je UNMIK potpisao zajednicki dokument sa srpskom vladom. Ovim sporazumom se uspostavlja saradnja izmedju medjunarodne misije na Kosovu i vlasti u Beogradu, cime se srpskim vlastima pruza prilika da uticu na politiku medjunarodne zajednice na Kosovu.

Neuspeh UNMIK-a da uspostavi kontrolu nad srpskom enklavom u severnom delu Kosovske Mitrovice dodatno je uznemirio kosovske Albance.

Policija Ujedinjenih nacija nije uspela da proste nedelje uhapsi Milana Ivanovica, jednog od lidera tvrdokorne mitrovacke grupe Srba poznatije kao "Cuvari mosta". Usledile su optuzbe da UNMIK ne zeli da se suprotstavi uticaju Beograda na severu pokrajine.

Podrska Evropske unije reformisanoj srpsko-crnogorskoj drzavi takodje je podstakla strahovanja u vezi sa evropskim planovima za Kosovo. Cinjenica da je Evropska unija glatko odbila crnogorski zahtev za nezavisnoscu u martu ove godine navodi na pomisao da bi pokrajina mogla biti prisiljena da se pridruzi novom drzavnom savezu.

Komandant Kosovskog zastitnog korpusa, KZK, general Agim Ceku, na sledeci je nacin opisao zebnju kosovskih Albanaca u vezi sa svojom buducnoscu i odnosima sa UNMIK-om i KFOR-om. Nakon sto je najpre optuzio KFOR da namerno napada njegovu organizaciju kako bi se podrile aspiracije Albanaca za nezavisnoscu, Ceku je izjavio: "Kosovski Albanci i medjunarodna zajednica treba jos jednom da provere da li dele iste ciljeve ili se oni razilaze u jednom trenutku."

Ukoliko bi se iznele precizne smernice za buducnost regiona, to bi moglo ublaziti strahovanja kosovskih Albanaca. Ako se po tom pitanju ne ucini nesto brzo, mirovna misija bi mogla zapasti u jos dublju krizu.

Arben Cirezi je redovni saradnik IWPR-a.

Location: [Serbia](#)
[Kosovo](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/kosovo-misija-un-suocena-sa-ozbiljnim-izazovom>